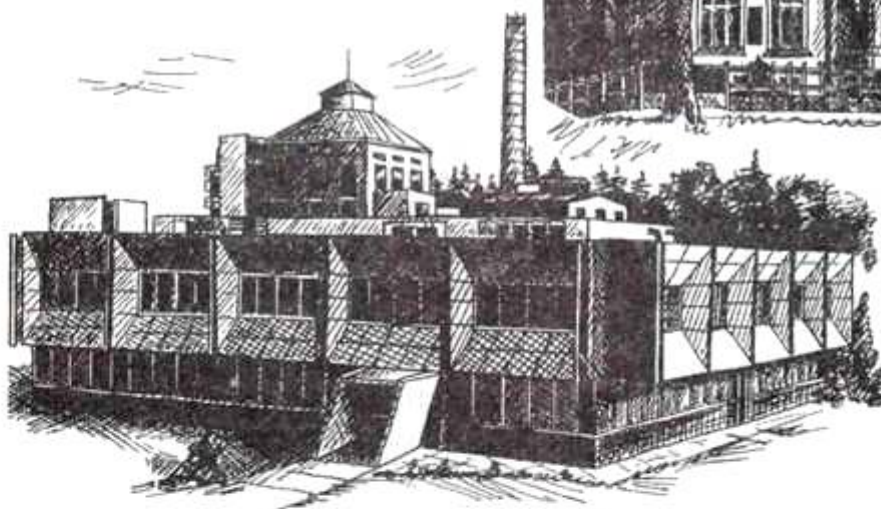

Zpravodaj

20. března 1996

**SMIŘIC
HOLOHLAV
A RODOVA**

1

Smiřice a Holohlavy společně?

Ve Zpravodaji ano!

Vítejte, holohlavští čtenáři!

Po jednání Obecního úřadu v Holohlavech a Městského úřadu ve Smiřicích došlo k dohodě, že ve Zpravodaji Smiřic a Rodova budou uváděny i zprávy z Holohlav.

Došlo k rozumnému řešení, které přispěje k tomu, aby Zpravodaj (snad) ještě nějakou dobu vycházel. Stoupající ceny papíru i tisku tlačí totiž cenu jednoho výtisku časopisu stále výše. Společným úsilím se snad podaří zmírnit dopady na cenu pro čtenáře Zpravodaje.

Od tohoto čísla Zpravodaje bude na titulní straně doplněno ZPRAVODAJ Smiřic, Rodova a **Holohlav**. V každém čísle se objeví navíc ty údaje, které do uzávěrky předá Obecní úřad v Holohlavech.

Připomeňme si při této příležitosti, že Smiřice a Holohlavy mají i kromě období, kdy byly administrativně spojeny (k oddělení došlo před 5 roky), mnoho společného. To bude možno dokumentovat v různých článcích z dějin Smiřic a Holohlav. Smiřické čtenáře již delší dobu přesvědčuji o tom, že většina těch nejvýznamnějších událostí v dějinách Smiřic má v letopočtu na konci „9“. To se týká v podstatě i Holohlav. Alespoň jeden příklad:

Jestliže byla v roce 1789 ve Smiřicích v 1. poschodí dřevěné radnice zřízena škola a smiřické děti sem začaly chodit na vyučování, pak se dá napsat, že ke stejnému datu (1789) do školy v Holohlavech přestaly chodit děti ze Smiřic.

Smiřice byly odedávna střediskem smiřického panství, od roku 1659 jsou prohlášeny městem, je zde zámek, je zde stavba význačného barokního kostela. Smiřice však byly a jsou odkázány na Holohlavy. V čem a proč?

V Holohlavech byla jedna z prvních far na území bývalého smiřického panství. U fary pochopitelně býval kostel. Kolem kostela býval hřbitov. V místě far bývaly také školy. Školu v Holohlavech nechal zřídit již v první polovině 16. století tehdejší majitel panství pan Vilém Trčka z Lípy. Nechal zřídit i špitál pro staré a nemocné lidi. Jeho manželka Barbora Žerotinská z Bieberštejnu zajistila provoz školy tzv. fundací – zajistila ji pravidelnou finanční dotaci.

Z toho vyplývá: Katoličtí věřící ze Smiřic „musí“ dodnes docházet do kostela do Holohlav. V dřívějších dobách tam museli v případě křtu, sňatku a i v případě úmrtí svých blízkých.

Smiřice totiž do roku 1880 neměly ani svůj hřbitov! Pohřební průvod se ze Smiřic ubíral cestou „na krchov“ = na hřbitov v místech dnešní ulice Na Kršovce. Nedá moc přemýšlení domyslet, jak jméno této ulice vlastně vzniklo.

Jak už je výše uvedeno, smiřické děti docházely do roku 1789 do školy v Holohlavech. Od roku 1895–(zahájení vyučování v nové školní budově ve Smiřicích) naopak zase alespoň některé holohlavské děti začaly docházet do školy ve Smiřicích – dnes bychom řekli na II. stupeň základní školy – tehdy to byla tzv. měšťanka.

V roce 1975 byla rozhodnutím vyšších orgánů škola v Holohlavech zrušena a všechny děti začaly chodit do školy ve Smiřicích. Současné prostorové potíže na smiřické škole a iniciativa holohlavského obecního úřadu přispěla k tomu, že v Holohlavech jsou umístěny dvě odloučené třídy ZŠ ze Smiřic. Alespoň ti nejmenší nemusí capat do školy ve Smiřicích. Z organizačních důvodů dochází do Holohlav i několik dětí ze Smiřic. Jak je vidět, spolupráce v oblasti školství přetrvává mezi Holohlavami a Smiřicemi od starších dob až do dneška.

Daly by se uvést i další příklady spolupráce. Vždyť vodovod ve Smiřicích je zásobován ze zdrojů na území Holohlav. Jsou tam i zásobníky vody (hydrogloby) a úpravna vody. Kanalizace Holohlav je naopak napojena na smiřickou kanalizaci. On by se jistě našel i další příklad spolupráce.

Určitě je vždy lepší hledat to, co lidi (obce) spojuje, než stále „vykopávat válečné sekery“.

Ať se tedy úspěšně rozvíjí další spolupráce! Na shledanou při četbě dalších čísel Zpravodaje!

Upozornění pro čtenáře ze Smiřic i z Holohlav. Od tohoto čísla bude jeden výtisk Zpravodaje prodáván za 8,– Kč. Pokud se přihlásíte k pravidelnému odběru, jedno číslo vám bude účtováno pouze za 7,– Kč. Předplatné na rok pak vychází na 28,– Kč.

Jak se přihlásit? Stačí jakýmkoliv způsobem doručit na Městský úřad ve Smiřicích vaši adresu. Předplatné přímo u vás vybere pan Šedivý. Odběratele v Holohlavech upozorňujeme, že Zpravodaj bude i jim doručován až domů bez dalších poplatků.

Slovo starosty

Na stránkách Zpravodaje se skoro pravidelně objevuje „Slovo starosty“. Tentokrát se sešla dokonce dvě „Slova starosty“. Komu dát přednost? Pokud jsem se chtěl někdy projevit naprosto nestranně, určil jsem to abecedním pořadím. Proto slovo dnes dostal jako první pan starosta z Holohlav:

Zpravodaj a Holohlavy

Od začátku letošního roku chceme po pěti letech obnovit znovu spolupráci s časopisem Zpravodaj. Jeho prostřednictvím chceme zlepšit informovanost našich občanů.

Vydávat samostatný časopis je neekonomické a navíc Zpravodaj je na úrovni a má dlouholetou tradici.

S městem Smiřice máme řadu společných zájmů i problémů. Jedná se například o likvidaci odpadů, vodní hospodářství, ochranu okolní krajiny, o ochranu ovzduší i památek.

Věříme, že občané Holohlav si Zpravodaj rádi přečtou.

Jaké úkoly nás letos v Holohlavech čekají

U nás v Holohlavech jsme se dali cestou budování kanalizace, oprav komunikací a chodníků.

V tomto úkolu budeme pokračovat i letos. První přijdou na řadu silnice a chodníky v ulicích Smiřická a Na Kopečku. Na tyto práce jsme vypsalí veřejnou soutěž. Nabídky byly zaslány sedmi podnikům. Vyhodnocení nabídek proběhlo 4. března 1996. Při vyhodnocení bylo přihlíženo ke splnění těchto pro nás důležitých kritérií: termín dokončení, cena a záruční lhůta.

Naším požadavkům nejvíce vyhověla firma Stavby silnic a železnic Hradec Králové.

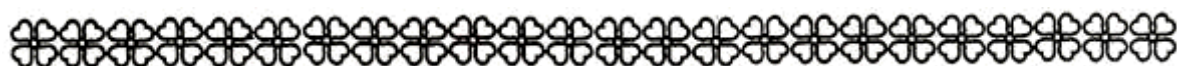
Předpokládáme, že práce na úpravách uvedených ulic budou zahájeny již v dubnu tohoto roku. Pro letošní rok však plánujeme i pokračování prací na rozšiřování sítě kanalizace. Ta bude

prodloužena z ulice U Trati přes objekty firmy MEROV, kolem fary až před dům čp. 47. Pokud by to dovolila finanční situace obecního úřadu, byla by kanalizace prodloužena až před čp. 13 (Prokopovi).

V úvahu připadají i dvě možnosti vybudování nového chodníku. I zde rozhodne v červnu obecní zastupitelstvo na základě finančních možností obce.

Stavba komunikací, kanalizací i chodníků způsobí občanům ve jmenovaných ulicích – ale i ostatním – větší nebo menší nepříjemnosti. Je nutno je překonat – žádáme vás o pochopení.

Miroslav Hlava, starosta Holohlav

Dny přemítání

Je to jen několik dnů do svátků přemítání o potřebě a účelnosti oběti, o její míře a smyslu. Ano, Velikonoce jsou dny, v nichž křesťané děkují Spasiteli za sebeobětování a přemítají, zda jsou této oběti hodni.

Je to také jen pár dnů od výročí vítězství „pracujícího lidu“ nad všemi i nad lidskostí. I toto výročí je hodno úvahy. I zde bylo množství obětí lidských, materiálních a morálních.

Nelze srovnávat nesrovnatelné, lze si však i z nesrovnatelného vzít poučení. Lid dokáže svoji chtivostí, sobectvím a touhou po moci zdeformovat i tu nejkrásnější myšlenku.

My Češi vzpomínáme na deformaci Kristových naučení myšlenkami na Mistra Jana, na křížácká tažení – už méně připomínáme vypálené kláštery, upálené mnichy a jeptišky.

Francouzi mají svou „Bartolomějskou noc“ na jedné a pobité sedláky z oblasti Vandam na druhé straně.

Snad v každé zemi se lidé vzájemně zabíjeli těmi nejkrutějšími způsoby – většinou ve jménu lásky, svobody a spásy.

Co jsme tedy mohli očekávat od učení, jehož programem byla mezilidská – třídní – nenávisť. Snad opravdu jen to, čeho jsme se dočkali. Pobitých a vězněných „třídních nepřátel“, ať jimi byl majetný továrník či nepřítel mohovitý řemeslník. Mocných až všemocných vítězů, za které „špinavou práci“ udělali ti, kteří se cítili oprávněni uchopit a prokázat svůj podíl moci. I tito Reicinové a Švábové byli nakonec odměněni tak, jak nepohodlní žoldnéři bývají. Ale to už je pro všechny zúčastněné pozdě. Moc zkorumpovala i těch pár v myšlenku věřících. Odbojníci jsou dávno mrtvi, tiší zotročení a otrokáři popraveni.

Je to skutečně jen pár dnů do chvíle, kdy každý z nás bude mít možnost zvolit způsob další cesty této země a tedy i svůj.

Žádný z nás by neměl ve svém lidském a stranickém nadšení i zlobě zapomenout na staré úsloví: „Když ptáčka lapají, pěkně mu zpívají!“

Po republice se opět rozjedou adepti chtiví poslaneckého křesla. I když o venkov po celé volební období ani nezavadili. Víím, že se na mne pan předseda Parlamentu Dr. Uhde zlobí pro veřejně pronesené konstatování: „Poslance na venkově viděti – blížící se volby znamená.“

Tuto předvolební úvahu jsem nepsal proto, abych něco napsal. Tím méně proto, abych vás naváděl jak volit či nevolit. Chci vás jenom upozornit na to, že kdo nejsnáze slibuje, nejhůře plní. Musím vědět, že chci-li rozdávat, musím mít kde brát. Že každá moc vzniká z drobtů svobody ukradených ostatním.

Snad dovolíte, abych v této souvislosti vzpomněl i na slova písničky, napsané v jiných podmínkách a s jiným cílem. Sem se však také docela hodí.

Tedy, Karel Kryl: „Beránka vlku se zachtělo...“

Občané vpustte do parlamentního ovčína třeba tvrdohlavé berany a pracovité psy, ne však ovce prašivé a moci nebo zisku chtivé vlky.

Ted' budete mít možnost zavírat či otevírat vrátka. Nebudte pohodlní tím klíčem otáčet tak často, jak uznáte za prospěšné.

A pamatujte – osud si vybírá nás, vládu si vybíráme sami.

Přemítejte! ještě je čas.

Ing. Lubomír Kupka, starosta Smiřic

INFORMACE Z RADNICE

- Bezpečnostní služba VIDOCQ, která vykonávala ve Smiřicích službu v nočních hodinách, ukončila svou činnost ke dni 1. prosince 1995. Hlavním důvodem pro zrušení smlouvy s touto firmou byly poměrně velké finanční nároky za poskytování služeb.
- Naši lékaři platili až dosud v našem zdravotnickém zařízení snížené nájemné. Ušetřené peníze mohli věnovat ke zlepšení vybavení svých ordinací a tím i ke zlepšení poskytované zdravotní péče. Zastupitelstvo rozhodlo, aby už nebyla lékařům poskytována sleva na nájemném.
- Ve Zpravodaji byla už několikrát uvedena jména neplatičů nájemného. Někteří se zastydí a dlužné částky zaplatí. Někteří ani po několika upozorněních dluh nesplatili – co je však nejhorší, dlužné částky se dají jen velmi těžko vymáhat.
- Místní velmi pěkné kino na tom je také čím dál hůře. Televize a videa snižují návštěvnost stále více. Do kina přichází v průměru 12 až 15 návštěvníků. Taková návštěvnost může jen těžko kryt náklady na provoz. Soukromí majitelé domu s kinem přišli s požadavkem na zvýšení nájemného o 200 %. Nezbývá nic jiného, než trvat na dodržení původní smlouvy.
- Pokud vše vyjde, ve Smiřicích budeme mít střední školu. Na místě bývalého mlýna (původně se zde počítalo se stavbou obytných domů) by měla vyrůst budova středního odborného

učiliště pro plánovaných 300 žáků. Investorem by mělo být Ministerstvo zemědělství ČR. Celý areál o rozloze 5 937 m² by měl stát na parcele č. 136.

- Počítači budou opatřena další zařízení městského úřadu. Nový počítač a tiskárnu obdrží stavební úřad. Počítač získá pro zpracovávání administrativní agendy školní jídelna. I knihovna se bude modernizovat – získá také počítač včetně programového vybavení určeného provozu knihovny.
- Stále je ještě třeba narovnávat různé majetkové „dluhy“ z minulosti. Jednomu občanovi bude předán náhradní pozemek za pozemek, na němž je umístěna bývalá střelnice Svazarmu. Stavbou bývalého obchodu Domáci potřeby (nyní firma REGAL) byl neoprávněně zastavěn pozemek patřící k sousední parcele – bude majitelce proplacen.
- Ve Smiřicích by se měl stát dostupnější stavební materiál. Ve středu města počítají dvě firmy s rozšířením svého sortimentu o stavebniny. Až bude známo více, čtenářům to sdělíme. Plány se často velmi rychle mění – raději sledujte firemní štíty. Vždyť např. i prodejna u pí Turecké je už znovu nabízena k dalšímu pronájmu. Nemáte chuť se také pustit do podnikání?
- Zatím se ve Smiřicích tak mnoho nestaví. Zato bourat se opět bude. V plánu je demolice domů čp. 151 a 184.

Kam s odpady?

Svozový kalendář pro Smiřice

Svozy:	kontejnerů	- čtvrtky
	popelnic	- pátky
	kontejnerů na sklo a plasty	- dle potřeby

Jednorázovou známku na odvoz odpadu možno zakoupit u paní Heřmanové – prodejna dětského textilu, Palackého ul., Smiřice.

Svoz domovního odpadu a plastů zajišťuje firma:

Firma Rund, Tyršova 311, Josefov, telefon 0442/2381, prac. doba Po–Pá 7–15 hod.

Odvoz kontejnerů se sklem zajišťuje firma:

Firma Dadrus Smiřice, tel. 94526, pracovní doba Út 14–18 hod., So 8–12 hod.

---oooOooo---

Zpráva firmy Rund:

Cena svozu odpadu zůstává pro občany Smiřic na stejné úrovni jako v roce 1995. V měsíci lednu byly rozesílány složenky na úhradu svozu odpadu.

Dvouměsíční a měsíční svozy ve výši 122,- a 245,- Kč budou hrazeny najednou. Svozy plné a poloviční budou placeny na 2x, tj. jedna složenska začátkem roku, druhá v září.

Složenska bude možno zaplatit na poště anebo v hotovosti na Městském úřadu ve Smiřicích. První splátka v hotovosti už proběhla 15. února. Druhou splátku v hotovosti budete moci zaplatit na MěÚ Smiřice během září – termín bude včas vyhlášen.

Pokud se stane, že nedopatřením není vyvezena popelnice, oznamte to neprodleně firmě Rund nebo na MěÚ Smiřice, aby mohla být zjednána náprava.

Sběr plastů – konečně i ve Smiřicích

Kontejnery byly rozmístěny následovně:

- Komenského ul.
- u mateřské školky
- u Základní umělecké školy
- sídliště u uhelných skladů
- roh Dvorany
- sídliště Govorovo (u kotelny)
- Rodov, před prodejnou
- Trotina – je uvažováno s igelitovým vakem ve stojanu, instalace zjara na betonové ploše u silnice

V případě nutnosti uložení objemnějšího plastového odpadu lze víko kontejneru otevřít na požádání. Klíče jsou uloženy na MěÚ Smiřice – pan Klimeš, pí Mráková.

Kontejnery jsou označeny základním popisem požadovaného plastového odpadu. Bohužel jako nerecyklovatelné se jeví nadále PVC, polystyren, umělohmotná víčka aj. Tento odpad i nadále ukládejte do popelnic, či do velkokapacitních kontejnerů u firmy Dadrus Smiřice.

Nerecyklovatelné plasty však nepalte!!!!

	pálením vzniká	účinek
PVC	dioxin chlorovodíková, chlor	velmi jedovatý, karcinogenní a teratogenní chronické dráždění a nemoci dýchacích cest
Mazací oleje	kyselina chlorovodíková, olovo, zinek, barium, dioxiny	chronické dráždění, hromadění těžkých kovů v těle, karcinogenní
Guma	polycyklické a aromatické uhlovodíky oxid siřičitý saze, organické látky	karcinogenní, mutagenní prudce jedovatý chronické onemocnění dýchacích cest
Polystyren	fenoly	dráždí sliznice očí a dýchací cesty
Umělé tkaniny	kyanovodík	akutně toxické, karcinogenní účinky
Polyetylen	voda, oxid uhličitý	spalování za vyšších teplot neškodí

karcinogenní = rakovinotvorné

mutagenní = negativní vliv na genetiku i u dospělých jedinců

teratogenní = negativní vliv na vývoj plodu

---oooOooo---

Těchto odpadů se lze legálně zbavit u firmy Dadrus Smiřice – sice za mírnou úplatu – ale zdraví se zaplatit pokaždé nedá.

Městský úřad Smiřice, odbor výstavby a životního prostředí
Marcela Mráková

Zkoumání víry našich předků

aneb násilím lidi nikdo nepředělá...

V posledních číslech Zpravodaje jsme se zamýšleli (podle výpisků p. Václava Kovaříčka, rodáka z Černožic) nad tím, jak se postupně ustalovala naše příjmení ve století 16. a v první polovině století sedmnáctého.

Zabývali jsme se „SOUPISEM PODDANÝCH PODLE VÍRY“, který vznikl na popud tehdejších královských místodržících. Patent s datem 16. listopadu 1650 (vydaný 4. února 1651) nařizoval všem krajským hejtmanům, aby přiměli obyvatele obojího pohlaví k vyjádření se ve věcech víry.

Cena soupisu, který na toto vyzvání pořídil se svými úředníky smiřický hejtman panství Daniel Oustecký z Festemberku, je obrovská. Je to i proto, že pražská kancelář místodržících předepsala jakýsi formulář pro vypracování soupisu.

Na počátku má být uvedena vrchnost, dále pak zámecké služebnictvo, měšťané, na venkově svobodníci (ostatně tehdy pouze jen nemnozí) a nakonec poddaní. Zkrátka šlo o soupis všech obyvatel, nejen tedy osob v poddanském poměru.

Dále byly určeny kolonky, které bylo nutno vyplnit – jméno osoby, stav, povolání, věk a poté hlavně náboženské vyznání. A to zda jde o katolíka či nekatolíka. Slovem nekatolík se pečlivě vyhýbali slovům evangelík či protestant. To ovšem nestačilo. Další rubriky byly předepsány u nekatolíků – a těch byla tři roky po skončení třicetileté války na smiřickém panství Gallasů obrovská většina. První rubrika byla nadepsána „naděje na zejskání“ a konečně ta další – „není naděje“. Do té byli zaznamenáváni ti zatvrzelí, kteří ani pod různými výhrůzkami nechtěli přestoupit na víru katolickou.

Ony rubriky ovšem působí zcela mírumilovně, a tak se musíme podívat na to, jakými způsoby (či spíše nezpůsoby) byli dotyční „přemlouváni“. A zde je nutno vyjádřit i po staletích dík panu hejtmanu Danieli Ousteckému z Festemberku za to, že byl tak pečlivým a horlivým úředníkem. Nespokojil se pouze uděláním čárky do příslušné kolonky, ale napsal k tomu své postřehy či mínění svých spolupracovníků. A právě to je mnohdy to nejcennější.

Někdy je zaznamenáno jeho mínění o celých vesnicích. A tak se potomci tehdejších rodovských mohou dočíst toto: Rodovský „Bartoň Barták, rychtář, jest luteránů patriarcha, buřič, rebel, a všichni ze vsi podle něho, jichž on praporečník jest“. I u mnohých dalších vsí smiřického panství si poznamenal lakonicky „rebelantská ves“. To se týkalo například Neznášova, kde nebyl katolíkem ani rychtář. Týkalo se to i Rožnova, kde pouze rychtář vyznával jedinou povolenou víru. Ale jak to doopravdy s jeho smýšlením vypadalo, o tom si nedělal iluze ani sám hejtman. Vždyť jak manželka rychtářova, tak i děti a veškerá čeládka byly evangelíci. Ale o to, zdá se, vůbec nešlo. Šlo o čárky. O čárky v rubrikách. Z toho důvodu je nutno brát s rezervou i mnohé údaje. Samozřejmě mnohdy neodpovídají údaje o věku tehdejších lidí, ale mnohdy ani údaje o počtu nekatolíků. Úředníci se snažili o to, aby nahoru neposílali příliš velké počty nekatolíků. A když už, tak alespoň v rubrice „naděje na zejskání“.

I u obce Habřina je poznámka, že „nechtějí na zámek, nechtějí měnit víru“. Z toho by se nám mohlo zdát, že to všechno nebylo až tak zlé. Nechtějí, nu nechtějí, počkáme. Nikoli. Z poznámek pana hejtmana se dozvídáme více. Něco si samozřejmě musíme ze suchých čísel a čárek v kolonkách i domyslet.

Snad ještě tak nejlépe pro onen SEZNAM vypadala situace na samotném **SMIŘICKÉM ZÁMKU**:

Žilo v něm 152 obyvatel. Z nich bylo 55 katolíků, 61 nekatolíků a 34 dětí. U těch, jakož i u jednoho vrátného a provazníka, není víra uvedena. U dětí proto, že se tak do desíti či jedenácti let nemohly nábožensky projevovat, to znamená, že zatím nechodily ke zpovědi, ani k přijímání.

Je samozřejmé, že hlavní zámecké funkce byly obsazovány katolíky. Hejtman Daniel Oustecký s manželkou, jejich služebnictvo, kancelářský písař i kočí. Samozřejmě i důchodní Jan Strakonický, purkrabí Ritter i obroční Jan Loukhart.

Ale třeba další, zřejmě mladší purkrabí (úředník), sedmatřicetiletý Jan Flekač byl evangelíkem. U něho byla připojena poznámka – „pro zatvrzelost nechce být katolickým, jest rebel, ... chce lhůtu míti do sv. Jana“. A u čtyřicetileté chůvy Zuzany Pilníkovské čteme – „není naděje“.

Zajímavý je z tohoto úhlu i pohled na jednotlivé řemeslníky, kteří nacházeli na zámku svou obživu. Ti, co pracovali přímo na zámku, byli ve velké většině již katolíky. Čím více se řemesla vzdalovala od budovy zámku, tím více je evangelíků. Tak například „zatvrzelí“ byli kováři, bednáři i koláři. Ti poslední dokonce natolik, že museli jít do vězení. Taktéž dvě myslivecké rodiny budou k víře pravé přivedeny „skrže vězení“. Tak zní poznámka u jejich jmen. Do vězení jde i rodina bažantníka Pavla Jásenského. Některé rodiny byly takto rozděleny. Manželka šedesátiletého polesného Jiříka Hořeňovského, čtyřicetiletá Anna, jde do vězení. Všichni hajní (jsou uváděni zvláště od myslivců) jsou taktéž evangelíky. Dvě rodiny slíbily, že přestoupí, další jdou raději do vězení.

Vězení na smiřickém zámku hlídali mušketýři. Ti byli zcela pochopitelně katolíci. A jejich jména naznačují, že si je Gallasové přivezli s sebou.

A tak, shrneme-li zámek jako celek, uvidíme, že z jedenašedesáti evangelíků bylo nutno dvacet dát do vězení, někteří raději odešli a další se přizpůsobili.

V **MĚSTEČKU SMIŘICE** bylo ze šedesáti devíti nekatolíků deset uvězněno, tři byli ze Smiřic vypovězeni, ze služby byli propuštěni další tři, dva odešli pryč. Někde se roztrhly rodiny. Například se dočteme, že devětapadesátiletá vdova Alžběta odešla pryč, zatímco její dcera Dorota (23 let) zůstala a přestoupila. Že to byly skutečné tragédie, můžeme si lehce domyslet.

Některé ženy se vyjadřovaly velice odvážně. A tak si smiřický hejtman poznamenal u vdovy Kateřiny Rynkešové (? těžko čitelné), matky šestadvacetiletého kramáře Matěje Rynkeše (?) – „nechce býti (míněno katoličkou), je zarputilá, že raději hned chce hrdlo ztratit“.

Ani ve vsi **SMIŘIČKY** to neměl pan hejtman jednoduché. Ze 119 obyvatel bylo 18 katolíků, 61 evangelíků a 40 dětí. Z oněch jedenašedesáti bylo plných dvacet pět posláno kvůli vytrvalosti ve víře do vězení a dvacet vypovězeno. Vypovězeni byli ti, kteří byli z cizího panství. Většinou to byli pacholci a děvečky na jednotlivých usedlostech.

U krejčího Jana Hrubého (46 let) je učiněna poznámka – „drzý rebel, rouhač Panenky Marie, odešel, nechce býti (u víře) a manželka Jeho Eva (44 let) jemu podobná“.

Jiní dopadli hůře. Martin Pitř, soused (49 let), je „drzý arcirebel a protivník, který jiný rozpakuje, jest v arestu“. U Doroty, jeho manželky (46 let) a jejich dvou dcer – Mandaleny (16 let) a Anny (14 let) je stručná poznámka „jemu rovný“.

I vdova Anna Černuška (46 let) sedí v arestu s dcerou Mandalénou (20 let) a synem Václavem (16 let).

V mnoha případech je již živitel rodiny u katolíků, ale manželky sedí pro své přesvědčení ve vězení – například šedesátiletá Salomena, manželka tkalce Adama Říhy (70 let). Také Krista (27 let), manželka souseda Adama Procházky (35 let) sedí v arestu, zatímco manželovi zůstaly doma děti – Václav (11 let), Jan (5 let), Dorota (3 roky) a Kateřina (1 a půl roku).

A abychom nevynechali ani situaci v **HOLOHLAVECH**, nahlédněme i sem. Ze 179 obyvatel bylo 39 katolíků, 58 evangelíků a 82 dětí. Z oněch padesáti osmi nekatolíků byla poslána do smiřického arestu čtyřicet jedna osoba.

A ani zde není nouze o pohnuté osudy rodin. Jen namátkou – drobný holohlavský zahradník Lukáš Polický (34 let) a jeho manželka Anna (28 let) jsou posláni do vězení i se starou podruhnou Kateřinou (60 let), která s nimi žila v jejich domku. A doma (spíše však u cizích lidí) zůstávají tři dcery – Kateřina, Dorota a Alžběta a tři synové – dvojčata Václav a Jan (2 roky) a Jiřík (jeden rok).

Jiné rodiny jsou tak jako jinde roztrženy. Z vesnic se ovšem nevypovídá, z vesnic se prchá. Většinou v noci a jen se skrovným majetkem.

A tak bychom mohli pokračovat dalšími vesnicemi smiřického panství v oné neblahé době. Ale nemělo by to smysl, dozvídali bychom se to, co již víme.

Laskavý čtenář, který dočetl až sem, si teď může říci: Dějiny jsou plné žalářů a ty jsou zase plné lidí, kteří si chrání své svobodné myšlení. Historie je plná exulantů i těch, kteří ztratili „jen“ svá zaměstnání. Minulá století jsou plná fyzického, ale i „jen“ duchovního nátlaku na ty, kteří jsou nepohodlní svou nepoddajnou hlavou. A když čtenáře napadne, že ani naše století se svými totalitami není bohužel žádnou výjimkou v tomto směru, může se naše zamyšlení nad dějinami pomalu uzavírat.

Jak často slyšíme, že historie je učitelkou... Jenže je opravdu? Domníváme se, že nikoli. To by se přece podobné situace neopakovaly stále dokola, jen s jiným pojmenováním protichůdných stran.

A tak lze jen doufat, že jednou snad...

Stal se tímhle český národ katolickým? Nikoli. Stal se nejsvětštějším národem dnešní Evropy.

Události před více než třemi sty lety dnes již nikoho nepálí – *o to víc by nás měla v dnešní době pálit každá NETOLERANCE!*

Jiří Matějka, učitel základní školy

CLIMAX
SOLÁRNÍ TECHNIKA

ŽALUZIE

GENA 1 m² 360,- Kč
včetně montáže, vyčištění a DPH
DODÁNÍ 14 DNU

MEZISKELNÍ ŽALUZIE Z KVALITNÍHO ŠVÉDSKÉHO
MATERIÁLU PRO
VŠECHNY DRUHY OKEN

---0000000---

VERTIKÁLNÍ LÁTKOVÉ ŽALUZIE

od standardních až po špičkové kvality (SUNDRAPÉ)

v cenách od 390 do 800 Kč/m² v široké nabídce vzorů a barev

Na všechny výrobky je poskytována záruka v délce 2 let

Při objednávce je požadována záloha 50 % z celkové ceny

INFORMACE A PŘÍJEM ZAKÁZEK - tel. 049/94 392

9 u dějinách Smiřic

Čas je neúprosný. Den po dnu, hodina za hodinou, v průběhu každé vteřiny existence naší planety překrývá nemilosrdně stopy dávné přítomnosti. Čím hlouběji se zadíváme proti jeho toku, tím více se nám osudy tehdejších obyvatel – našich prapředků – ztrácejí v mlhavém oparu vzdálené historie. Někdy se však do nich dá přece jenom trochu nahlédnout. Zkuste tam trochu nahlédnout se mnou.

1619

Rok 1619 jsme si už v našem seriálu s „9“ připomínali několikrát. Vzpomeňme si, že 30. ledna tohoto roku byl téměř s královskými poctami pochován do rodinné hrobky v kostele svého zámeckého sídla v Kostelci nad Černými Lesy Albrecht Jan Smiřický – jeden z nejbohatších a nejvýznamnějších z rodu Smiřických. Už několikrát jsme si připomněli, že se s ním počítalo na místo krále. O tomto Smiřickém bylo ve Zpravodaji psáno několikrát.

Tuto kapitolu dějin rodu Smiřických pro nás znovu otevřel pan Jaroslav Litomiský z Prahy. Již minule byla ve Zpravodaji zveřejněna jeho fotografie obrazu, na kterém byl údajně vyobrazen Albrecht Smiřický. Nechtělo se mi věřit, že by na obraze byl skutečně on. Na obraze totiž byl znázorněn spíše postarší muž, ale Albrecht Smiřický zemřel ve svých 23 letech. Spíše jsem připustil, že na obraze je jeho otec a Albrecht je jeden z hochů v dolní části obrazu.

Snad nebude na škodu vzít si na pomoc literární spodobnění Albrechta Jana Smiřického. Použil jsem knihu Zikmunda Wintra: Mistr Kampanus. Je to v podstatě román o bitvě na Bílé hoře. Autor zde mistrně vylíčil tragickou bělohorskou bitvu. Popsal zde však i události, které bitvu předcházely. Nechybí zde popsání neblahých důsledků Bílé hory včetně sugestivního líčení popravy vůdců odboje na Staroměstském náměstí.

Mezi vůdčí osobnosti stavovského odboje patřil i Albrecht Jan Smiřický, který určitě ušel popravě s ostatními českými pány jen proto, že zemřel o dva roky dříve. Začtème se do ukázky z knihy Zikmunda Wintra, abychom si udělali představu o podobě a o způsobu jednání Albrechta Jana Smiřického:

Albrecht Jan Smiřický

Ale ještě živěji bylo, když vešel jako veliká voda **Albrecht Smiřický**, mladíček asi třiaadvacetiletý, těkavých malých oček a divného, neobyčejného vzezření. Pod dlouhým špičatým nosem měl dvě štětinky nepatrné a na bradě stálo několik řídkých jemných chloupků. Ale zato hlava! Té nemohl sobě mladý pán upravovati sám. Na to jistě svého denního barbáře¹⁾, který rozčesával hojné husté vlasy v cestičku zrovna uprostřed čela a po stranách k uším kšticí mu přiváděl v kadeře pěkně kroucené, že panna nemohla mít hezcí.

Mladík byl co do šatů ze všech pánů nejnádhernější. Už

ty botičky z červené pruské kůže voskované na kramflekách! Jiní páni jsou tu v rejtharských²⁾ botách, jako by šli do válečného díla, mladý **Smiřický** přichází jako na banket³⁾.

Rozkošnému zevnějšku odporovala řeč mladého pána. Byla plná vášně a hněvu i nadávek, hned jak přišel. Podáváje ruku pánu z Roupova, pisklavým hlasem vysokým volal:

„My se musíme bránit, nebudeme přec nastavovat pořád hřbety, aby Martinic a ta ostatní jezovitská pacholátka do nás prali, musíme taky bít, bít, bít!“

Sušický zatleskal rukama, že souhlasí, Sixt obrátil se smutně od mapy a usedl nehlesnův.

Starý pan Kaplíř oškrábnův si stříbrným strouháním jazyk, pravil vážně a pomalu: „Je zle, ubližují nám, dráždí nás; podle arcibiskupova rozkázání na panstvích jeho i kolaturách⁴⁾, které jsou mu odevzdány, nechťejí podobojích pochovávat, a když je do země schovají, činí to bez kněze, beze zvonů, včera mi donesli, že onehdy v Pardubicích pochována stará ctihodná matrona městská jako pes, ze Slavatova panství musí se lidé naší víry přeč stěhovat nebo přijímat pod jednou, faráře v Kněževsi si hejtman křivoklátský z rozkazu arcibiskupova zavřel na Křivoklátě a ženu jeho s dětmi vyhnal do polí – bože dobrý, kam to povede, kde se zastaví?“

„Bít, bít!“ znělo v museu pisklavým hlasem mladého **Smiřického**.

„Na Smečně a na Slansku Martinicovi pochopové pálí prý knihy!“ ozval se pán z Roupova.

„Pálí!“ mluvil Jessen, „a nevím jmenovati, kde to bylo, snad v Brandýse – hejtman pozavíral dvacet měšťanů do sklepů, že nechťejí přijmout katolického faráře místo kněze, kterého vyhnal.“

Vstoupil Budovec velmi zasmušilý a svléknův kožich usedl ihned jako zlomený. Opakovali mu nejnovější stížnosti, co se děje ve Smečně a jinde, kde vládne Slavata, Martinic⁵⁾, arcibiskup Lohel. Vypravoval jeden přes druhého a rozpomínali se na příhody starší. Budovec na to:

„Činí se nám všechno nespravedlivě proti Majestátu a dobyté svobodě, pan Sixt tuhle sic myslí, že Majestát má díru, že jsme si ho měli poručit lépe!“

„Světleji!“ vpadl Sixt, „světleji, aby každá vrchnost nemohla stran víry nařizovat na svém panství, co jí libo!“

„To jsou škrupule⁶⁾ apatykářské!“ vzkřikl **Smiřický**. Budovec vytáhnův list složený z měšce, pravil:

„A co tomu říkáte – kde je mistr Kampanus? Povolejte ho – počkejte – víte již, že Thurn složen s purkrabství karlíštejnského?“

Malou chvilenu ticho – páni byli ochromeni – valili oči, ten onen otevřel ústa – pak náhle zahovořili všickni najednou a byl hluk, z něhož vynikala slova vždy a vždy opakovaná:

„To nechťejí, aby opatroval korunu Českého království!“ Dlouho se neuspokojili. I mírný Sixt, jenž by se byl se vším světem smířoval, chodil po museu všecek rozechvěný.

„A kdo jest dán na jeho místo?“ ptalo se několik hlasů najednou.

„Martinic!“ odvece Budovec, ustaranou vyzáblou tvář posměšně zkroutiv.

„To je dílo těch lidí! – Nás odstrkují, sebe vyvyšují.“

„Dráždí!“

„Bít, bít!“

A zase zněla síň šedá mnohými hlasy lítostnými i zlostnými.

„Doktore, rektore,“ ozval se Budovec, přistoupiv k Jesenskému, „povolejte Kampana, mám pro vás i pro něho a pro vaši školu taky nějaké nadělení!“

Přitom podal Kaplířovi list složený, na němž veliká pečeť roztržena. Starý Kaplíř vyndal z nějaké theky okularia a četl. Kroutil hlavou. Pak šel list z ruky do ruky. Vešel Kampanus, byl vlídně vítán. Budovec k oběma mistrům:

„Reverendissime et prorektor, poslyšte, tu se v listě ptají regenti⁷⁾ – pan Slavata, Martinic a ti druzí, máte-li právo na ves Michel, abyste to právo ukázali; pak vám kancléř vzkazuje, bude-li ve vaši kapli Betlémské kázat kněz bratrský, či jak oni říkají – pikart – že vám kaple bude odňata!“

Kampanus přečet list pravil klidně a s důrazem na konec:

„Nemyslím, že by natio bohemia⁸⁾ mohla přijíti o kapli nebo o vesnici svou, máme privilegia o tom složená ve fišku a páni defensorové nás přichrání!“

„Rozumím dobře,“ doložil doktor Jesenský, „jesuitskou školu povýšili na akademii a shánějí pro ni statky, ale dvě university v jednom městě, toho není nikde na světě, to je potupa školy Karlovy!“

„Musíme nějaké protestance a obrany veřejně vyhlásiti, nač má náš přítel Henyk z Valdštýna na Malé Straně tiskárnu, budeme tisknouti stížnosti, ať zví celý svět!“

Ale **Smiřický** vskočil do toho pronikavým hlasem:

„Tisknout, budiž, tiskněte, ale lépe by bylo dělat to jako tady mistr chirurgie, Jesenský, řezat, řezat, a žhavým železem; žhavé železo v chirurgii je nade všechno –“

Vysvětlivky:

- 1) barbář = holič, kadeřník
- 2) rejtharské = jezdecké
- 3) kolatura = farní obvod
- 4) banket = hostina
- 5) Slavata a Martinic = dosazení a nenávidění místodržící
- 6) škrupule = pochyby, vrtochy, malicherná úzkostlivost
- 7) regent = zástupce nepřítomného krále, místodržící - viz 5)
- 8) natio bohemia = národ český

Pan Litomiský nám napsal, že už od klukovských let ho po přečtení Svátkova románu: „Pád rodu Smiřických“ zajímalo, jak se to všechno s kdysi slavným a významným rodem seběhlo.

Zajímalo ho, kde našli příslušníci tohoto rodu svůj poslední útulek. Dověděl se, že místem jejich posledního odpočinku je Kostelec nad Černými lesy. I když je zdejší zámek vzdálen od Prahy jen 40 kilometrů, stále se mu nedařilo poznat toto místo blíže.

Pan Litomiský navštívil Kostelec nad Černými lesy, poslal i několik fotografií a napsal nám o tom povídání:

„Až loni v létě jsem se rozhodl, že musím vidět hrobku Smiřických, děj se co děj. Věděl jsem, že je umístěna v kosteleckém zámku, který na přelomu 16. a 17. století patřil Smiřickým. Rozjel jsem se proto do Kostelce.

Dnes je zdejší zámek vzorně opraven. Nová krásná fasáda se sice ještě na několika místech opravuje – zámek ale svým pěkným vzhledem už z daleka zve návštěvníky.

V zámku je v současnosti škola a internát zemědělských odborníků. Měl jsem to štěstí, že jsem se setkal s ochotným a velice příjemným pracovníkem tohoto školského zařízení panem ing. Bukačem. Stal se mým báječným průvodcem a informátorem.

Tak jaká je zde hrobka? Žádná, vůbec žádná, ale přesto je. I v tomto případě je zde historie smutná a žalostná. V chrámové hrobce odpočívalo několik posledních Smiřických – mezi nimi i ti nejslavnější. Když k nám do Čech vtrhli Švédové, vojáci rabovali v naší zemi kde co. Došlo i na hrobku Smiřických, kterou vyplenili. Švédové však marně hledali zlato a drahokamy. Přišla válečná léta a vše se opakovalo znovu.

Vraťme se do doby nedávno minulé – studenti zdejšího učiliště se na stavu hrobky nedobře „podepsali“. Nechybělo mnoho, aby se určitým lidem podařilo ukrást obrovské cínové rakve, rozřezat je a prodat.

Naštěstí nedošlo k nejhoršímu. Zámek i hrobka byly opatřeny zabezpečovacím zařízením. O zdejší zámek i hrobku se začali zajímat odborníci. Nejdříve otevřeli hrobku. Kosterní pozůstatky (některé i zpřeházené) byly vybrány z původních rakví a prozkoumány naším nejlepším odborníkem Dr. Vlčkem. Po odborném ošetření jsou kosterní pozůstatky prozatím uložené v Akademii věd. Až budou dokončeny všechny restaurátorské a badatelské práce, kosterní pozůstatky budou se vší úctou uloženy zpět do původních cínových rakví.

V kostele blízko kněžiště je menší místnost, kde jsou prozatím uloženy cínové rakve. Každá z nich má úctyhodných 5–6 metrických centů. Měl jsem možnost všechny si je důkladně prohlédnout, ofotografovat a při tom vyslechnout i odborný výklad. V jedné z nich měl věčně odpočívat i Albrecht Jan Smiřický. Rozhodně mohl jeho klidný spánek trvat už skoro 400 let.

Patří však k ironii osudu zjištění, že i člověk, který se stal málem českým králem, nemá ani po smrti klid, „odpočívá“ ne zrovna v důstojných podmínkách a nechybělo mnoho, aby mu byla zcizena i jeho rakev!

Také jsem fotografoval hlavní oltář a obrazy. Fotografii s Albrechtem Janem Smiřickým jste už mohli vidět v minulém čísle Zpravodaje. Dnes se můžete podívat na fotografii dalšího obrazu. Světec na obraze žehná třem Smiřickým a Albrecht Smiřický je tentokrát třetí zleva. Tento obraz byl ve své době dosti diskutabilní. Smiřičtí byli nekatolíci a obraz visel v katolickém chrámu. Moc

se však o tom nemluvalo – čas překlenul tyto problémy. Obraz zůstal na svém místě a my bychom se mohli při návštěvě kostela na zámku v Kostelci nad Černými lesy podívat, jak Smiřičtí vypadali.

Domnívám se, že až zde bude všechno znovu uspořádáno, stálo by za to připravit sem ze Smiřic pro zájemce zájezd a poznat místo odpočinku příslušníků rodu, kteří nesli jméno našeho města.“

1969

Smiřický zámecký kostel už stojí skoro 300 roků. Dokládá to latinský nápis v kartuši vysoko u stropu nad kůrem s datem 1699 (opět ta devítka na konci!). Za tu dobu se vystřídalo dosti majitelů zámku a tím i majitelů kostela (podle zakládací listiny měl být u kostela vždy dodržován charakter soukromého majetku – v podstatě měl patřit majiteli zámku). Vystřídali se panovníci v čele státu a střídala se státní zřízení. Za tu dobu se vystřídalo i mnoho generací smiřických obyvatel – měnily se jejich osudy i jejich život.

I kostel sám má svou bohatou a zajímavou historii. Jen kolik sporů bylo o tom, kdo byl jeho stavitelem – poslední odborný závěr říká, že jim byl význačný stavitel Kryštof Dientzenhofer. Hodně by se toho dalo napsat o oltářním obrazu významného barokního malíře Petra Brandla Klanění tří králů. Nyní je tento obraz po dobu rekonstrukce kostela umístěn v Alšově galerii v Hluboké nad Vltavou.

Já bych chtěl v dnešním pojednání o historii Smiřic obrátit vaši pozornost ke kostelní věži. I když se říká, že hromy a blesky bijí do nejvyšších míst, věž za dobu jejího trvání poškodil několikrát silný vítr.

Při stavbě věží i při jejich opravách je zachováván zvyk, že na jejich vrcholcích bývají ukryty schránky s různými dokumenty. Bývá tam listina, ve které jsou zapsány aktuální údaje o stavbě věže a případně celého kostela. Bývají tam popsány aktuální údaje o dění v místě, ve státě i ve světě. Bývají přiloženy ukázky platidel, ceníky, ukázky novin apod. Nechybějí „Listiny pro budoucnost“ s podpisy místních představitelů, města nebo obce, církve, spolků i vážených občanů.

Poznámka:

Upozorňuji vás, že všechny tyto dokumenty nejsou normálně bez rozebrání celého vršku věže přístupné.

Nyní k našemu historickému datu. Pro nás starší to není zas tak dávno. Pro školáky to je už kus historie, o které se třeba něco dozvedí ve škole v hodinách dějepisu. Připomeňme si všichni, co se tehdy stalo. V dubnu tohoto roku nastalo v našem státě (tehdy to pochopitelně bylo ještě Československo – celý oficiální název byl Československá socialistická republika = ČSSR) období tzv. normalizace. Bylo to ještě poměrně velmi brzy po 21. srpnu 1968, kdy nám vojska „pěti spřátelených států“ pomohla při zachování socialistického pořádku před kontrarevolučními živly“. Je třeba si připomenout, že jen málo lidí souhlasilo s tímto násilným aktem. Vždyť i dobří členové strany (KSČ) chodili onoho srpna s kbelíčkem s vápnem a štětkou psali hesla. Nezvané hosty nazývali okupanty a vyzývali je touto

písemnou formou k odchodu. „Pražské jaro“ bylo ukončeno v dubnu roku 1969, kdy byl Alexander Dubček v čele strany vystřídán Dr. Gustávem Husákem.

Ale vraťme se ke smiřickým událostem v roce 1969. V této dosti pohnuté době čistek a prověrek se opravovala věž našeho kostela. Vršek věže byl pobit měděným plechem a hodiny byly opatřeny novým hodinovým strojem. Při opravě věže pracovali i smiřičtí občané. Po dokončení opravy byla do makovice věže umístěna i dvě měděná pouzdra s oficiálními dokumenty. V pouzdrech se postupně nashromáždily dokumenty z roku 1807, 1835, 1925 a poslední z roku 1969. Při tomto ukládání dokumentů do věže asi došlo k dosti unikátní – ne zcela běžné – události. Dva dělníci ze Smiřic uložili do věže ještě jedno – třetí měděné pouzdro. Šlo víceméně o soukromou „zprávu“ pro ty, kteří si ji přečtou až při příští opravě věže. V této „Zprávě pro budoucnost“ popsali podle svého události v našem státě i ve Smiřicích. Hodně zde bylo psáno o tom, o čem se klábosí v hospodě u piva – různé klepy a klípky. Byly zde ukázky tehdejších vtipů (tehdy většinou ostře politických), které mohly uspět v soutěži o Zlatou mříž. V této zcela zaplněné schránce byly i ukázky tehdejších novin. Abychom pochopili atmosféru té doby, nebude snad na škodu uveřejnit fotokopii konce „Zpráv pro budoucnost“ dvou obyčejných lidí ze Smiřic roku 1969 (bez jakékoliv úpravy!):

taky .A tak nevím co se bude dít dál.Přiložil sem Vám.několik novin.
Stojí za to si je přečíst. My jím teda vůbec nevěříme. A nemůžete
se nám ani dívat .Přečtete si Ruš práva ,ale nejprve Černou kroniku
tam se píše o vraždě ve Smiřicích a vono to bylo úplně jinak . Proto
snad ani člověk nevěří tomu vojetnému .

Mnoho radosti nemáme ,bojíme se .jeden druhýho i tuhle druhou uchánku
sme nekonec zakládali jencem dva .Ze strachu ,aby nás někdo nechal.
Nedivte se nám i my bychom se chtěli dožít lepšího života ,života
kdy se budou lidé mít rádi ,budou se snažit jeden druhýho pochopit .
A proto bych Vám přál to co si přeju sám a co přeju všem našim dětem :

"Aby pro Vás táta i máma vždycky rádi měli čas,
jako má čas pro mláďata třeba blecha,nebo slon a nebo dikobraz,
aby se holky smáli a školy se nebáli ,a kluci jak by smet,
aby byly zadarmo balonky,aby se už nešetřilo na kanonky ,
aby o tři konské délky život dál byl než je dnes .
Aby život ráj byl a né pes "

Pijte pivo a mějte se rádi a říkejte jenom to co si myslíte.

Blíží se volby – ne, nebojte se, nebudu vám radit, které straně máte dát svůj hlas. Pokud se však nebudete moci rozhodnout, přečtěte si ještě jednou pozorně těch pár řádků napsaných teprve (nebo už?) před 27 lety. Možná vám těch pár prostých upřímných vět napoví.

(mv)

Informace Městské knihovny ve Smiřicích

Erasmus Rotterdamský: Kniha je člověku mnohdy oděvu potřebnější.

Knihovna je stále umístěna v prostorách zámku.

Služby knihovny:

- výpůjčky krásné a naučné literatury
- výpůjčky časopisů
- informace o královéhradeckém regionu
- informace pro podnikatele
- zajištění zvukových knih pro nevidomé a slabozraké občany.

Půjčovní doba v oddělení:

pro dospělé čtenáře:	úterý 12–18 hodin čtvrtek 12–17 hodin
v dětském oddělení:	pondělí a středa 12–17 hodin
čítárna novin a časopisů:	pondělí až čtvrtek 9–11.30 hodin

V současné době vybavil Městský úřad knihovnu počítačovou technikou. Speciální knihovnický program umožní zpracování fondu, výpůjčního protokolu a později i napojení do sítě.

Městská knihovna Smiřice

Víte, že...

- už bylo dokončeno výběrové řízení na dokončení rekonstrukce sálu Dvorany? Byla vybrána firma STOR z Náchoda, která přišla s nejlevnější nabídkou. Náklady by neměly překročit 16 milionů korun. Vzhledem ke zdržení při výběrovém řízení dodavatele se původní termín dokončení rekonstrukce Dvorany protáhne. I když řemeslníci pracují podle harmonogramu, Dvorana by měla být provozněna až na konci příštího roku.

- na hlavní Palackého ulici byly vyměněny výbojky veřejného osvětlení? Byly vyměněny včetně osvětlovacích těles. Není to také levná záležitost, ale rozhodně se to vyplatí. Ty starší výbojky měly příkon 280–350 W. Ty nové mají příkon při stejné (možná i trochu větší) svítivosti jen

150 W. I při střízlivém počítání může těch 22 světel na hlavní ulici přinést pro město za rok úsporu na platbách za elektřinu asi 13 500,- Kč.

- v bývalé restauraci a kavárně LABE se ozývá stavební ruch. Firma AG COM zde provádí stavební úpravy dle vlastních potřeb. Zatím se objevila nová okna na západní straně. Práce zde pokračují i uvnitř. Firma AG COM má v úmyslu již v tomto roce přestěhovat se do svého.

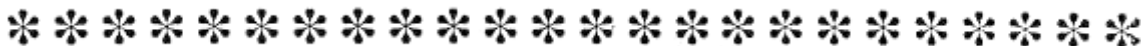

- osud smiřického cukrovaru je už zřejmě definitivně zpečetěn? V našem regionu byly totiž sloučeny Cukrovary BANOP s akciovou společností Cukrovar České Meziříčí – jejich základní jmění dosáhlo 320 miliónů korun. Snahou bylo vytvoření silné společnosti, která chce zaručit ve zdejší tradiční řepařské oblasti prvovýrobcům cukrovky jistoty. České cukrovary, a. s. nyní řídí akciovou společnost Cukrovar České Meziříčí a akciovou společnost Cukrovary BANOP. Ty sdružují závody v Bašnicích, Novém Bydžově a Předměřicích n. L. Tyto čtyři cukrovary vyrobily při poslední kampani 52 tisíce tun cukru, což představuje 12 % produkce celé ČR a jsou schopny svou produkci ještě zvýšit.

Zatím smiřický cukrovar rychle chátrá a s jeho dluhy ho nikdo nechce. (19. února se dozvídáme, že z jeho kanceláře ukradl někdo počítač a další zařízení v ceně kolem 70 tisíc korun.) Půjde-li to takto dál, brzy asi bude aktuální téměř Nerudovská otázka: Co s ním?

Následující článek byl upraven z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů – byla vymazána data narození a adresy dětí a přesná data sňatku a bydliště snoubenců.

Z MATRIKY MĚSTSKÉHO ÚŘADU

Děti

narozené v období od 16. listopadu 1995 do 15. února 1996
s trvalým bydlištěm ve Smiřicích a v Rodově:

Seidlová Šárka
Mitro Pavel
Louda Dušan
Venclová Lucie
Sivák Marcel
Vejrová Klára
Vaněk Petr

Sňatky

uzavřené v obřadní síni Městského úřadu ve Smiřicích
v období od 16. listopadu 1995 do 15. února 1996:

prosinec

Pavel Olowski
Iveta Čambálová

Vážení čtenáři, jistě jste si všimli, že v dnešní Společenské kronice Smiřic a Rodova je uvedeno poprvé za rok 1995 více narozených, než těch kteří odešli z našich řad (dokonce víc než 3krát!). Ale svatba byla za poslední období pouze jedna! Dříve se často stávalo, že se svatby uzavřené na smiřické radnici nevešly ani na jednu celou stránku Zpravodaje. V tomto čísle je Společenská kronika doplněna o údaje z Holohlav. Protože jejich údaje jsou uvedeny za delší období (za celý rok), společenská kronika Holohlav je uvedena zvlášť.

BLAHOPŘEJEME

JUBILANTI z období od 16. listopadu 1995 do 15. února 1996:

80 let

Lelek Bohuslav
Součková Ludmila

Smiřice, Hankova 56
Rodov 45

Z NAŠICH ŘAD ODEŠLI

v období od 15. listopadu 1995 do 15. února 1996:

Knittel Josef
Krákora Petr

Smiřice 475
Smiřice 384

nar: 1915
1959

zemřeli: 1. 12. 1995
1. 1. 1996

Stanislava Klimešová, matrikářka

Následující článek byl upraven z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů – byla vymazána data narození a adresy dětí.

Společenská kronika Holohlav

Po delší odmlce naleznete ve Zpravodaji i některé zajímavosti z dění v Holohlavech. Možná vás bude zajímat, kolik malých človíčků se v loňském roce narodilo a s kolika občany se už neshledáte.

V uplynulém období se Holohlavy rozrostly o Jabloňovou ulici, takže na začátku roku 1996 byl počet obyvatel v naší obci 785.

Děti narozené v roce 1995:

Lukáš Černý
Kristýna Korenčíková
Ivana Středová
Nikola Prokopová
Andrea Csoková

Z našich řad v roce 1995 odešli:

Hrochová Růžena	Holohlavy 113	nar: 1920	zemřeli: 4. 5. 1995
Valášek Jan	Holohlavy 81	1920	18. 6. 1995
Makáňová Anna	Holohlavy 47	1931	24. 8. 1995
Peřinová Milada	Holohlavy 94	1922	12. 9. 1995
Gyuricza Ludovít	Holohlavy 175	1939	7. 10. 1995
Jarina Vavřinec	Holohlavy 3	1916	15. 12. 1995
Bajzová Helena	Holohlavy 65	1929	27. 12. 1995

Jubilanti z období 1. ledna až 30. června 1996:

85 let	Černá Anna	Holohlavy, Na Státní 106
80 let	Vincencie Volterová	Holohlavy, U Trati 147
	František Rejent	Holohlavy, Na Lávkách 132

(VV)

Z REDAKČNÍ POŠTY

Už minule jsem vás seznámil s tím, že redakce jako taková vlastně žádná není. Už minule jsem zdůraznil, že to dělám víceméně pouze sám ze zájmu o dějiny Smiřic. Rozhodně nečekám na nějakou chválu – ostatně spíše by se mohla ozvat kritika. On totiž jen ten, kdo nic nedělá, nic nezkazí.

Musím se přiznat, že mě potěšily dva dopisy od čtenářů. Potěšitelné je to proto, že nemám pocit, že všechno to napsané ve Zpravodaji jde někam do prázdna.

Napsal mi můj dřívější nejblíže spolupracovník pan Jaroslav Mach z Černožic a dřívější Smiřičák pan Zdeněk Runkas z Hradce Králové. Oba reagovali na články ve Zpravodaji.

Pan Mach projevil své kronikářské zkušenosti a ve svých záznamech našel podrobnost k fotografii obrazu uveřejněné ve Zpravodaji, na kterém měl být údajně Albrecht Jan Smiřický. I on došel k poznání, že na obraze je někdo jiný. Já panu Machovi touto cestou děkuji a vrátím se k této problematice v dalším čísle Zpravodaje.

Nyní Hradečák pan Runkas jako odezvu na článek Poznávejme náš region napsal:

„Nejdříve bych se chtěl vyjádřit k článku pana ing. Kupky. Ve svém článku ve Zpravodaji o okolí Rodova uvádí i název U košatin. Jedná se o pozemek v místě, kde se od železniční trati směrem na Hradec Králové odpojuje trať na Hoříněves. Toto území má tvar špice, kam se nedalo zajet s mechanizací. Nevím co tam je dnes, ale dříve i tento kousek půdy byl využit. Bývala zde tak zvaná proutnice. Tím se potvrzuje teorie pana ing. Kupky.

Jako kluk jsem si sem chodil nařezat před velikonoce proutky na pomlázku. Vrby tam skutečně rostly. Nebyly to však ty známé Alšovy staré vrby s velkými hlavami – jednu takovou máme u nás na zahradě. U košatin rostly dlouhé pružné proutky snad přímo z kořenů ze země. Nebyly zelené, ale měly krásnou žlutohnědou barvu. Pomlázka z nich byla skutečně úplně jiná, než měli ostatní kluci.“

Pan Runkas napsal i své poznatky k článku Zpravodaje o události u Trotiny v roce 1949. Je to velmi zajímavé. Bude to jistě zajímavé i pro čtenáře. Vrátime se proto k tomuto námětu v dalším čísle Zpravodaje.

(mv)

Následující článek byl upraven z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů – byla vymazána jména a bydliště dlužníků.

STÁLE JSOU JEŠTĚ MEZI NÁMI NEPLATIČI

Bytový podnik při Městském úřadu ve Smiřicích zaznamenal úbytek neplatičů nájemného (z 22 na 12), ale nezaplacené nájemné představuje dohromady částku vyšší než 60 000,– korun. Proto se Městská rada ve Smiřicích rozhodla pro uveřejňování jmen zdejších neplatičů.

Jméno	Adresa čp.	Nájemné za měsíce:	Dluh nájem	Dluh z min. let	Celkem dluží
K. M.		5, 7–12	3071	3344	6415
K. L.		4–12	4995	2670	7665
V. L.		1, 2, 4, 5, 7, 9–12	3123	6409	9532
S. L.		1, 5	964	2808	3772
H. M.		2, 6, 8, 10–12	3320	0	3320
Č. A.		1–12	13 828	1125	14 953
P. O.		3, 8–12	3230	0	3230
M. M.		4, 5, 9–11	4295	0	4295
K. H.		---	0	1541	1541

V. J.		---	0	1046	1046
V. Č.		---	0	1339	1339
Š. M.		---	0	2709	2709

CELKEM dluží občané bytovému odboru k 29. 2. 1996 (nájem k 31. 12. 1995) – 66 418,– Kč

Bytový podnik MěÚ, Milan Moník

SLEDUJTE VÝVĚSKU MĚSTSKÉHO ÚŘADU

Doporučujeme našim čtenářům, aby sledovali vývěsku Městského úřadu umístěnou vedle hlavního vchodu do radnice. Jsou zde různá úřední oznámení, vyhlášky a upozornění. Mnohé rodiny by tam v této době mohlo zaujmout, že za pobyt v mateřské škole a i za pobyt ve školní družině při Základní škole se platí příplatek na provoz těchto zařízení.

Protože je zájem o to, aby se všechny odpady dostaly tam, kam patří, věnujeme této problematice více pozornosti i v našem Zpravodaji. Proto vás chceme i touto cestou seznámit se svozovým kalendářem firmy RUND pro rok 1996:

Svozový kalendář na rok 1996 – Smiřice

Svozy: kontejnerů - čtvrtky
popelnic - pátky
kontejnerů na sklo a plasty - dle potřeby

Jednorázovou známku na odvoz odpadu možno zakoupit u pani Heřmanové – Prodejna dětského textilu, Palackého ul. Smiřice.

Měsíc	svoz plný značení bílé	poloviční značení žluté	měsíční značení červené	2-měsíční značení modré
	dny	dny	dny	dny
leden	5, 12, 19, 26	12, 26	12	12
únor	2, 9, 16, 23	9, 23	9	
březen	1, 8, 15, 22, 29	8, 22	22	15
duben	5, 12, 19, 26	5, 19	19	
květen	3, 17, 31	3, 17, 31	17	17
červen	14, 28	14, 28	14	
červenec	12, 26	12, 26	12	12
srpen	9, 23	9, 23	9	
září	6, 20	6, 20	6	6
říjen	4, 11, 18, 25	4, 18	18	
listopad	1, 8, 15, 22, 29	1, 15, 29	15	15
prosinec	6, 13, 20, 27	13, 27	13	

Svoz domovního odpadu a plastů zajišťuje firma:

Rund, Tyršova 311, Josefov, telefon 0442/2381, prac. doba PO–PÁ 7–15 hod.

Odvoz kontejnerů se sklem zajišťuje firma:

Dadrus Smiřice, tel. 94526, pracovní doba ÚT 14–18 hod., SO 8–12 hod.

---oooOooo---

Zpráva firmy Rund:

Cena svozu odpadu zůstává pro občany Smiřic na stejné úrovni jako v roce 1995. V měsíci lednu byly rozesílány složenky na úhradu svozu odpadu. Dvuměsíční a měsíční svozy ve výši 122,– a 245,– Kč budou hrazeny najednou, svozy plné a poloviční budou placeny na 2x, tj. jedna složenska začátkem roku, druhá v září.

Složenky bude možno zaplatit na poště anebo v hotovosti na Městském úřadu ve Smiřicích. První splátka v hotovosti už proběhla 15. února. Druhou splátku v hotovosti budete moci zaplatit na MěÚ Smiřice během září – termín bude včas vyhlášen.

Pokud se stane, že nedopatřením není vyvezena popelnice, oznamte to neprodleně firmě Rund nebo na MěÚ Smiřice, aby byla zjednána náprava.

(MM)

AKTUALITY

- Naše město přispělo částkou 2 500,– Kč na rekonstrukci kostela v Číbuži. Práce na statickém zajištění zdejšího kostela jsou už v podstatě u konce. Budova zdejšího kostela je památkově chráněna. I když se objevily ve zdivu kostela trhliny, nehrozí mu nebezpečí. Na zdech zdejšího kostela stejně jako na zdech chrámu na Chloumku jsou umístěny náhrobní desky.

- Habřinou protéká říčka Hustířanka. Přes ni vede starý barokní kamenný můstek. Byl postaven v roce 1704. Jedná se o technickou památku, které hrozilo nebezpečí zřícení. Majitelem komunikace, pozemku i samotného můstku je odbor dopravy Okresního úřadu v Hradci Králové. Obecní zastupitelstvo Habřiny se s majitelem můstku dohodlo, že můstek bude dán do pořádku. Ještě v roce 1995 byly provedeny nejnutnější zabezpečovací práce. Mezitím byl můstek prohlášen za kulturní památku. To by mělo zajistit přínos finančních prostředků, nutných k dokončení jeho opravy. Barokní můstek starý téměř 300 let bude zachráněn pro další období.

- Budova zámku nemá nyní zcela jasného vlastníka a viditelně chátrá. Pobertové ukradli dolní části okapových svodů. Voda teče po zdech a vykonává dílo zkázy. Jeden svod je špatně napojen a voda narušuje omítku až od střechy. Na několika místech jsou ve zdech skuliny, ve kterých se uchytily rostliny a někde už i docela velké stromky. Škoda, že se zatím nenašel dosti bohatý kupec, který by dal budovu do pořádku.

- S dopravní obslužností nastávají pro mnohé obce obtíže. Smiřic se tento problém vcelku netýká. Snad jen v případě dopravy obyvatel Rodova a Trotiny. Radní se na svém lednovém zasedání rozhodli, že město bude solidární a přispěje na hrazení ztrát autobusové dopravy. Nemíní však sehrát roli ústavu, který sociálně zabezpečuje dopravce.

Jistě je vám už známo, že došlo i na návrh na zrušení železniční trati Hněvčeves–Smiřice. Už minule jsme uveřejnili, jak nevýhodné by bylo toto opatření pro obyvatelé vesnic na západ od Smiřic. I vedoucí oddělení obchodu a marketingu v osobní přepravě Českých drah pan František Čáslavský potvrdil, že vlakové spojení je na této trati využíváno poměrně hodně (autobusová obslužnost tohoto regionu je totiž nedostatečná) – přesto je ztrátové. Ztrátové je ze dvou důvodů: náklady jsou zde vysoké a příjmy z důvodu krátkých přepravních vzdáleností malé.

České dráhy vycházejí tomuto regionu vstříc a snaží se zachovat četnost spojů. Budou muset však uskutečnit některá úsporná opatření. Až se podaří zavést rádiové spojení s vlaky, bude zrušena funkce průvodčího nebo vlakvedoucího. Ve vlaku budou zavedeny strojky na označení jízdenek (obdobně jako to bývá v místní dopravě ve městech). Cestující si bude muset odpovídající jízdenky zakoupit ve stanicích. Pokud by tato úsporná opatření nepostačovala, musely by přispět i obce. Snahou ČD je zajistit provoz trati na potřebné úrovni.

- Ve Zpravodaji už bylo uvedeno, že Sendražice se připravují na oslavu 700 let svého trvání. Celou obec se zde snaží dát co nejvíce do pořádku. Vzorně zrestaurovali i svůj barokní kostel sv. Stanislava. V neděli 14. ledna zde měli opravdový svátek, protože jejich kostel byl slavnostně znovu vysvěcen. Zvon kostela z počátku 18. století sezval do chrámu velké davy věřících z obce i z okolí. Vysvěcení uskutečnil biskup královéhradecké diecése msgr. Karel Otčenášek. Kostelem se rozšířila vůně kadidla a zazněly fanfáry, které pro tuto příležitost složil starosta zdejší obce pan Josef Středa.

Pro nás ve Smiřicích se znovu vtírá otázka – kdy i my budeme moci znovu navštívit náš kostel?

- Městský dům dětí a mládeže ve Smiřicích a smiřická Základní umělecká škola přešly do tzv. právní subjektivity. Těžko předem hodnotit výhody nebo nevýhody tohoto rozhodnutí. Jako všude jinde, i zde budou o úspěšnosti těchto zařízení „až v první řadě“ rozhodovat peníze. Základní škola by měla přejít do právní subjektivity v příštím roce.

- Základní škola předala rodičům žáků dotazník s otázkou: Máte zájem o ustavení Rady školy? Na základě zákona stačí k ustanovení Rady školy kladná odpověď více než 10 % rodičů. Protože se v anketě kladně vyjádřilo více než 10 % rodičů, bude při Základní škole ve Smiřicích působit Rada školy. V Radě školy bude působit 1/3 rodičů, 1/3 zástupců města

a 1/3 učitelů školy. Rada školy sice nebude přímo rozhodovat, ale bude mít právo být informována o záměrech i činnosti školy. Bude mít právo se vyjadřovat i k personálnímu obsazení školy. Sejdou-li se v Radě školy rozumní lidé (o čemž snad nebudeme ani pochybovat), mohla by škole pomoci při řešení některých potíží. Škola se znovu potýká s nedostatkem prostorů pro vyučování (zvláště po znovuzavedení devátých tříd).

- Důchodci, už jste si vypočítali, o kolik se zvýší váš důchod od 1. dubna tohoto roku? Nevíte jak? Od celkové částky, kterou dosud měsíčně dostáváte, odečtete nejdříve 640,- Kč. Zbytek vynásobte číslem 1,08. K výsledku násobení připočtete 920,- Kč a to by měla být nová výše vašeho důchodu. Zvýšení by se mělo pohybovat přibližně kolem 480 korun. Kdo měl menší důchod, ten získá relativně více.

- V Holohlavech je čekají v nejbližší budoucnosti úpravy vozovek, narušených budováním kanalizace. Na jaře by mělo dojít i na zadláždění chodníků, které byly narušeny budováním telefonních přípojek. Místní občané se těší, že už budou brzy připojeni na telefonní síť. Dočkají se opravdu?

- Další nezávaznou informací by mohla být zpráva o tom, že do roku 2002 by dálnice od Prahy směrem do Polska měla být vybudována až ke Smiřicím.

Publius Terentius Afér

Kdo mluví, co chce, uslyší, co nechce.

W. Allen

Mozek je nejvíce přeceňovaný orgán.

OBSAH

Vítejte holohlavští čtenáři	2
Slovo starosty Holohlav	3
Slovo starosty Smiřic	4
Informace z radnice	5
Kam s odpady	6
Sběr plastů ve Smiřicích	6
Jiří Matějka: Zkoumání víry našich předků	7
9 v dějinách Smiřic – rok 1619	10
9 v dějinách Smiřic – rok 1969	13
Informace Městské knihovny	15
Víte, že...	16
Matrika Městského úřadu ve Smiřicích	17
Matrika Obecního úřadu v Holohlavech	18
Z redakční pošty – odezva na článek Zpravodaje	19
Neplatiči nájemného	20
Svozový kalendář firmy RUND	21
Aktuality z města i okolí	22

A CO PŘÍŠTĚ?

Výsledky voleb ve Smiřicích

Rok 1619 a Albrecht Jan Smiřický

Jak to bylo v roce 1949 při nehodě vlaku a auta u Trotiny

Z PRAVODAJ Smiřic, Rodova a Holohlav

Vydává Městský úřad ve Smiřicích

Odpovědný redaktor: Miroslav Volák

Příspěvky i vzkazy zasílejte na adresu: Městské kulturní středisko ve Smiřicích

Vychází nepravidelně jednou za čtvrtletí.

Tiskne: AGRODAT Nové Město nad Cidlinou

Ve Smiřicích a Holohlavech předplatitelům donáška až do domu. Prodej v prodejnách tisku.

Uzávěrka příštího čísla do 20. 5. 1996

Cena jednoho výtisku 8,– Kč. Předplatné na rok 28,– Kč.

Náklad 360 výtisků.